

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2C/126/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113213400
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Rybárik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2019:5113213400.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina sudcom JUDr. Jánom Rybárikom v právnej veci žalobcu: I. X., nar. X.X.XXXX, bytom X. XXX, právne zastúpený: JUDr. Miloš Gero, advokát so X. XXX, V., proti žalovanej: L. M., rod. X., nar. XX.X.XXXX, X. XXXX, právne zastúpená: STEHURA & partners, v.o.s., advokátska kancelária so sídlom Fraňa Kráľa 2080, Čadca, IČO: 47 246 863, o zrušenie vecného bremena právo doživotného bývaniam, takto

rozhodol:

I. Súd vecné bremeno, právo doživotného bývania a užívania domu č. súp. XXX s príslušenstvom, postavený na pozemku C KN parc. č. XXXX a užívania pozemku C KN parc. č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m² a pozemku C KN parc. č. XXXX, záhrady o výmere XX m², v kat. úz. X., vedené na LV č. XXXX v časti „C“ pre dedičku L. M., rod. X., nar. XX.X.XXXX, z r u š u j e .

II. Žalobca má voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podaným návrhom domáhal zrušenia vecného bremena - práva doživotného bývania a užívania domu č. XXX tak, ako je to prezentované vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Svoju žalobu odôvodnil tým, že v zmysle osvedčenia o dedičstve č.k. 15D/203/2006 bolo účastníkmi dedičského konania zriadené vecné bremeno - právo doživotného bývania a užívania domu č. XXX s príslušenstvom. Bolo to pre dedičku menom L. X., neskôr M., rod. X.. V zmysle dedičskej dohody sa žalovaná zaviazala, že vyvinie úsilie a bude si hľadať vlastné bývanie a v prípade jeho nadobudnutia sa odhlási z trvalého pobytu v dome č. XXX, kat. úz. X. s tým, že žalobca je povinný jej vyplatiť v lehote 6 mesiacov sumu 1.560,11 eur.

Následne žalovaná sa dňa 25.2.2013 odhlásila z trvalého pobytu na adrese X. XXX a zároveň bola Obecným úradom v X. prihlásená na trvalý pobyt na adrese X., P. č. XXXX. Žalobca dal vypracovať zmluvu o zrušení vecného bremena ešte dňa 18.3.2013 s tým, že žalovaná bola vyzvaná a pozvaná na podpísanie zmluvy o zrušení vecného bremena. Pri podpísaní tejto zmluvy o zrušení vecného bremena chcel žalobca žalovanej vyplatiť sumu vo výške 1.560,11 eur.

Žalovaná bez právneho dôvodu odmietla zmluvu o zrušení vecného bremena podpísať a začala prostredníctvom svojho právneho zástupcu vymáhať túto sumu od žalobcu. Nakoľko odpadli dôvody zriadenia vecného bremena, a to tým, že žalovaná sa odsťahovala do svojej novej nehnuteľnosti a žalobca plnil podmienky vyplývajúce z dedičskej dohody, odpadol dôvod doživotného vecného bremena. Keďže žalovaná odmietla podpísať mimosúdnu dohodu o zrušení doživotného bývania a užívania domu č. XXX, musel sa žalobou obrátiť na súd.

2. Žalovaná prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu žiadala žalobný návrh zamietnuť. Vo svojom písomnom vyjadrení uviedla, že na základe osvedčenia o dedičstve 15D/416/2006 sa žalobca

stal nadobúdateľom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, kat. úz. X. a zároveň sa okrem iného zaviazal vyplatiť jej sumu 1.561 eur v lehote 6 mesiacov od odhlásenia sa žalovanej z trvalého pobytu na adrese X. XXX. Žalovaná priznala, že sa odsťahovala z adresy X. XXX a prihlásila sa k trvalému pobytu na adrese P. XXXX. Považovala však za dôležité, že toto jej rozhodnutie žiadnym spôsobom neovplyvnilo právo priznané jej v dedičskom konaní vo vzťahu k vecným bremenám. Po uzavretí dedičskej dohody nedošlo k žiadnym skutočnostiam, ktoré by boli právne či skutkovo relevantné a mali by vplyv na trvanie, prípadne zánik vecného bremena.

3. Na tomto mieste je potrebné podotknúť, že sú už v tejto veci raz rozhodoval, a to rozsudkom 2C/126/2013-93 dňa 25.5.2017. Rozsudkom žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala žalovaná odvolanie, o ktorom rozhodoval súd druhej inštancie a svojím uznesením 11Co/258/2017 - 115 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z rozhodnutia súdu druhej inštancie vyplýva, že súd prvej inštancie vyniesol rozhodnutie, ktoré nespĺňa podmienku presvedčivosti jeho odôvodnenia, keď napadnuté súdne rozhodnutie nedáva jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. V odôvodnení rozhodnutia absentuje právne posúdenie vecí.

4. Vzhľadom na rozhodnutie súdu druhej inštancie súd opätovne vykonal dokazovanie výsluchom sporových strán, prečítal výpovede svedkov U. X., L. V., K. B., oboznámil sa s osvedčením o dedičstve č. k. 15D/203/2006, ďalej sa oboznámil so zmluvou o zrušení vecného bremena, výzvou na plnenie povinností, potvrdením obce X., poštovými poukazmi na adresu o zaplatení sumy 1.560,11 eur a zistil nasledovné:

5. Žalobca zotrval na svojich predošlých tvrdeniach. Žalovanej vyplatil aj finančnú čiastku v sume 1.560,11 eur a tým odpadli dôvody na to, aby vecné bremeno naďalej pokračovalo. Z dôvodu, že vecné bremeno je naďalej aktívne, je obmedzovaný vo svojich právach, nemôže riadne užívať túto nehnuteľnosť, nemôžu ju opravovať, nemôže žiadať o úver, nakoľko na LV je zapísaná ľarcha a ani jeden z finančných ústavov mu nechce poskytnúť pôžičku, resp. úver z dôvodu zriadeného vecného bremena.

6. Žalovaná zotrvala na tom, že so žalobou nemôže súhlasiť. Samotná žaloba je nezrozumiteľná, nakoľko na jednej strane sa chce žalobca domáhať zrušenia vecného bremena súdom, čo v tomto prípade aj beží konanie alebo poukazuje na nejakú inú skutočnosť, ktorá by mala spôsobiť zánik vecného bremena. Bola ochotná akceptovať zrušenie vecného bremena, avšak za primeranú náhradu tak, ako to ustanovuje zákon.

7. Z osvedčenia o dedičstve 15D/203/2006, D not 43/2006, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 10.1.2007 vyplýva, že po R. X., rod. U., bolo prejednané dedičstvo. Na základe tohto osvedčenia o dedičstve je nepochybné, že dedičia medzi sebou uzavreli dohodu, na základe ktorej okrem iného účastníci zriadili vecné bremeno - právo doživotného bývania a užívania domu č. XXX s príslušenstvom na parcele KN č. XXXX spolu s parcelou KN č. XXXX, XXXX, zapísaných na LV č. XXXX, kat. úz. X. pre dedičku menom L. X., rod. X., nar. XX.X.XXXX, teraz priezvisko M.. Okrem iného sa dedičia dohodli ohľadne výplatku ustupujúcim dedičom menom U. X. (bez povinnosti výplatku) a s povinnosťou výplatku ustupujúcim dedičom L. V. v sume 47.000,-Sk, K. B. v sume 47.000,-Sk v lehote do dvoch rokov od právoplatnosti osvedčenia o dedičstve. Ďalej s povinnosťou výplatku ustupujúcej účastníčke menom L. X., teraz M., v sume 47.000,-Sk v lehote do 6.tich mesiacov od odhlásenia sa z trvalého pobytu v dome č. XXX X..

8. Predmetom sporu je teda zrušenie vecného bremena.

9. V rámci tohto konania boli prezentované sporovými stranami viaceré procesné návrhy, a to predovšetkým zo strany žalovanej. Súd v predošlom konaní vypočul svedkov U. X., L. V. a K. B.. V terajšom konaní tieto svedecké výpovede súd prečítal. Z týchto výpovedí vyplynulo, že boli účastníkmi dedičského konania. Spoločne sa dohodli, že bude zriadené vecné bremeno pre ich sestru - žalovanú, ktorá nemala v tom čas kde bývať. Bolo dohodnuté, že pokiaľ si nájde nejaké bývanie alebo náhradné ubytovanie, tak sa do 6.-tich mesiacov vecné bremeno zruší.

F. L. V. uviedla, že žalobca je jej brat a žalovaná je jej sestra. Pri prejednaní dedičského konania sestra L. nemala ešte svoje bývanie a bývala v rodičovskom dome. Dohoda bola taká, že žalobca ju vyplatí

a vecné bremeno sa zruší. Bolo jednoznačne dohodnuté, že pokiaľ získa iný trvalý pobyt a odhlásenie sa z tejto nehnuteľnosti, tak platí, že sa vecné bremeno zruší. Zhodne vypovedala aj svedkyňa K. B..

10. Súd sa oboznámil aj s pripojeným dedičským spisom 15D/203/2006, z ktorého vyplývajú tie isté skutočnosti, ktoré boli prezentované žalobcom ako aj samotnými svedkami.

11. Ďalej súd zistil, že L. X., teraz M. zaslal I. X., t.j. žalobca finančné prostriedky vo výške 1.560,11 eur. Stalo sa tak na základe poštovej poukážky podacie č. XXXXX zo dňa 21.8.2013. Ďalší poštový poukaz č. XXXXX na adresu L. X. bol zo dňa 21.8.2013 takisto na sumu 1.560,11 eur. Tieto listinné dôkazy sa nachádzajú v súdnom spise, a to v prílohovej obálke.

12. Súd po hmotnoprávnej stránke túto predmetnú vec posudzoval v zmysle nasledovných ustanovení:

13. Podľa § 151n ods. 1 Obč. zákonníka vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečo sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

14. Z dedičského osvedčenia, ako aj z výpovede žalobcu a svedkov vyplynulo, že v dedičskom konaní 15D/203/2006 po R. X., rod. U. bolo prejednané dedičstvo, pričom účastníci tohto dedičského konania - súrodenci, deti alebo jej sa dohodli tak, že výlučným vlastníkom nehnuteľnosti sa stane žalobca s povinnosťou vyplatenia svojich súrodencov každého po 47.000,-Sk. Ohľadne sestry - L. X. bolo zriadené vecné bremeno, pretože táto v tomto čase nemala kde bývať a bydlisko mala v rodičovskom dome. Bolo dohodnuté, že tejto žalobca vyplatí sumu 47.000,-Sk v lehote do 6.tich mesiacov od odhlásenia sa z trvalého pobytu v dome č. XXX X.. Táto skutočnosť nastala, žalovaná sa odsťahovala z rodičovského domu a teraz má trvalé bydlisko X. č. XXXX. Bolo aj nepochybne preukázané, že žalobca žalovanej zaslal finančné prostriedky v sume 1.560,11 eur, čo vyplýva z pripojených poštových poukážok č. XXXXX zo dňa 21.8.2013 a 10015 z toho istého dňa.

15. Podľa § 151o ods. 1 Obč. zákonníka vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona.

16. Na tomto mieste je potrebné podotknúť, že porúčiteľia po alebo jej sa v dedičskom konaní dohodli na zriadení vecného bremena v prospech žalovanej.

17. Podľa § 151p ods. 1 Obč. zákonníka vecné bremená zanikajú rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. K zániku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu zmluvou je treba vklad do katastra nehnuteľností.

18. Podľa § 151p ods. 2/ Obč. zákonníka vecné bremeno zanikne, ak nastanú také trvalé zmeny, že vec už nemôže slúžiť potrebám oprávnenej osoby alebo prospešnejšiemu užívaniu jej nehnuteľnosti; prechodnou nemožnosťou výkonu práva vecné bremeno nezaniká.

19. Podľa § 151p ods. 3 Obč. zákonníka, ak zmenou pomerov vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, môže súd rozhodnúť, že sa vecné bremeno za primeranú náhradu obmedzuje alebo zrušuje. Ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na vecnom plnení, môže súd rozhodnúť, aby sa namiesto vecného plnenia poskytovalo peňažné plnenie.

20. Bola to žalovaná, ktorá v konaní súhlasila so zrušením vecného bremena, ale v zmysle vyššie citovaného ustanovenia (§ 151p ods. 3Obč. zákonníka). Žiadala za zrušenie vecného bremena primeranú náhradu.

21. Takúto obranu žalovanej súd nemohol akceptovať. Žalovanej bola poskytnutá primeraná náhrada zrušenie vecného bremena, a to suma 1.560,11 eur. Z dedičského rozhodnutia 15D/203/2006 vyplynulo, že výlučným vlastníkom nehnuteľnosti po alebo jej R. X. sa stal žalobca. Ustupujúcim dedičom L. V. a K. B. vyplatil každej po 47.000,-Sk (1.560,11 eur). Zhodne tak urobil, aj čo sa týka najmladšej sestry L. X.,

ktorej tiež vyplatil túto sumu po tom, ako sa odsťahovala do X. č. XXXX. Súd nemohol teda akceptovať jej požiadavku, aby toto vecné bremeno bolo zrušené za primeranú náhradu, keď táto náhrada už bola žalovanej vyplatená. Takisto vyplatil aj ostatných súrodencov, tou istou sumou. Súd tento prípad jednoznačne subsumoval pod ust. § 151p ods. 3 Obč. zákonníka. Znova súd cituje toto ustanovenie: Ak zmenou pomerov vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, môže súd rozhodnúť, že sa vecné bremeno za primeranú náhradu obmedzuje alebo zrušuje.

Súd už spomínal, že žalobca vyplatil žalovanej primeranú náhradu za zrušenie vecného bremena. Pokým by žalobca vyplácal ďalšie finančné prostriedky ako primeranú náhradu za zrušenie vecného bremena, nepochybne by sa žalovaná aj na úkor svojich ostatných súrodencov obohatila, pokým by získala väčší finančný prospech z dedičstva po svojej matke ako ostatní dedičia.

22. Súd teda záverom znova dáva do pozornosti dedičské konanie, z ktorého vyplýva, že po tom, ako nastane tá skutočnosť, že žalovaná sa odsťahuje z rodinného domu č. XXX, žalovaný je povinný do 6-tich mesiacov jej zaplatiť finančnú hotovosť 47.000,-Sk. Tieto podmienky boli zo strany žalobcu v plnom rozsahu splnené. Takisto bolo preukázané, že žalovaná sa odsťahuje z rodinného domu X. č. XXX. Vyjadrenia samotnej žalovanej, že je potrebné zrušiť not. zápisnicu a samotné dedičské konanie 15D/203/2006 je absolútne irelevantné. Jej požiadavka, aby súd zrušil vecné bremeno za primeranú náhradu bola takisto splnená. Dostala taký istý podiel výplatu z dedičstva ako ostatní ustupujúci dedičia. Z uvedeného dôvodu potom súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

23. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca mal plný úspech vo veci, preto mu priznal trovy konania v rozsahu 100 %.

24. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ust. § 125 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- b) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- c) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).